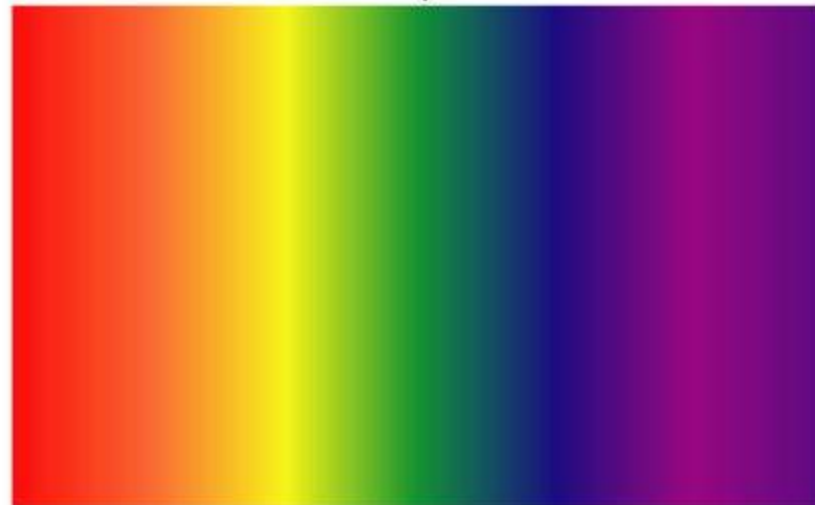

A szivárvány színei

Visible Spectrum

Red Orange Yellow Green Blue Indigo Violet

Vörös-piros

- Éppúgy lehet az élet, mint a halál jele; mindkét esetben a vérrel asszociálható.
- A nemiség szimbóluma, a libidó színe.
- A történelem előtti időkben a halottak mellé vörös színű port szórtak a temetkezési szertartás során. Ókori babona, hogy apotropaikus erejű, megóv a démonoktól és a veszélyektől.
- Az egyiptomiak befestették fáikat, barmaikat, vagyontárgyaikat pirosra, hogy megvédjék a tüztől és más károktól, s hogy termékenyek legyenek.
- A zsidók ajtófélfáikat az áldozati báránynak vérével festették meg, hogy megóvják házaikat a tíz csapás öldöklő angyalától.
- Görögországban vörös leplet borítottak a holtakra, ezzel jelképesen áldozattá avatták, hogy kibékülve az alvilágiakkal, lejuthasson birodalmukba.
- Az antikvitásban a szeretet, a szerelem, a szenvedély kifejezője; Rómában a menyasszony tűzpiros fátylat visel, ez a flammeum.
- Erő-, tűz- és hatalom-jelképként is szerepel.
- A zsidó és keresztény hagyományban a komolyság, a fenség színe.
- Az Újszövetségben a bűn, az engesztelés, a vezeklés és az áldozat színe.
- Negatív jelentése a testi szenvedélyek megőrzéséhez kapcsolódik, a skarlátvörös a „nagy babiloni parázna” színe.
- A piros lámpás házak színeként a paráznaságra utal.
- Az alkímisták kemencéjét jelképezi, valamint a „Nagy Mű” harmadik fokozatát. - bölcsek köve
- Az európai népszokásokban a húsvéti piros tojás a termékenység jelképe.

Húsvéti piros tojás

A múzsák

Narancssárga

- Átmeneti szín a piros és a sárga között; a szellem és a libidó egyensúlyát jelképezi.
- Kínában és Japánban a szeretet és a boldogság színe. A buddhista szerzetesek ruhájának színeként a láng, a megvilágosodás fénye, az isteni szeretet kinyilatkoztatása.
- Az antikvitás Múzsái, a művészetek pártfogói narancsszínű ruhát viselnek.
- A zsidó hagyományban a ragyogás és a pompa színe.
- A középkorban a bujaság, az egyéni dicsőség és a hűtlenség kifejezője.

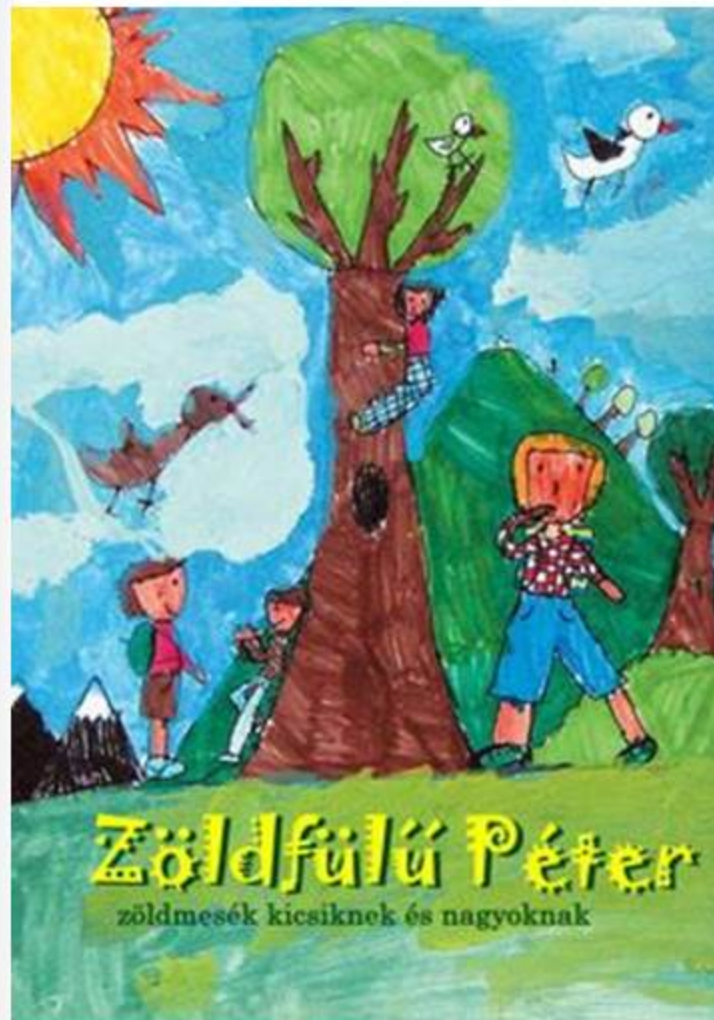
Sárga

- Az örök fény, a felség, a hatalom kifejezője, a közvetítés jelképe emberek és istenek között.
- A világos- vagy aransárga a hit, a jóság, az intuíció, az intellektus színe. A narancssárgába hajló sárga a Nap, a melegség szimbóluma; az isteni szeretet, a bölcsesség színe; a zöldessárgát viszont a halálhoz, az irigységhez, a hitszegéshez társították.
- A buddhizmusban a lemondás, a vágytalanság, az alázatosság, a szerzetesek színe.
- Kínában a Föld, a középpont színe. Eredetileg császári szín volt - csak annak volt szabad sárga ruhát viselnie, aki a császári családhoz tartozott -, később az előkelőség kifejezője lett.
- A keresztény hagyományban is megjelenik a sárga szín többértékűsége: lehet a szentség, a felfedett igazság kifejezője, ugyanakkor a sötétsárga az eretnység, az árulás színe.

Zöld

- A tavasznak, a természet megújulásának, a növekvő életnek a kifejezője.
- Különösen az örökzöld növényekhez kötődik termékenység és halhatatlanságot kifejező szimbolika.
- A színskála „közepén” áll, kiegészítő színe a piros, s mivel a kék és a sárga elegye, jelöli egyben a színek hármasságát. Ebből adódik kétértékűsége is: lehet a fiatalság, a remény, a boldogság, ugyanakkor a változás az átmenetiség, a féltékenység jelölője.
- Meleg és hideg, égi és földi keveréke.
- Lehet az éretlenség, a tapasztalatlanság és naivság jelképe.
- A kereszténységben a halhatatlanság, a feltámadás színe, az Erények közül a Reményé.
- Negatív jelentése: mérge, halál, a gonosz rontó ereje. A sátánt gyakran ábrázolják zöld testtel és szemmel.

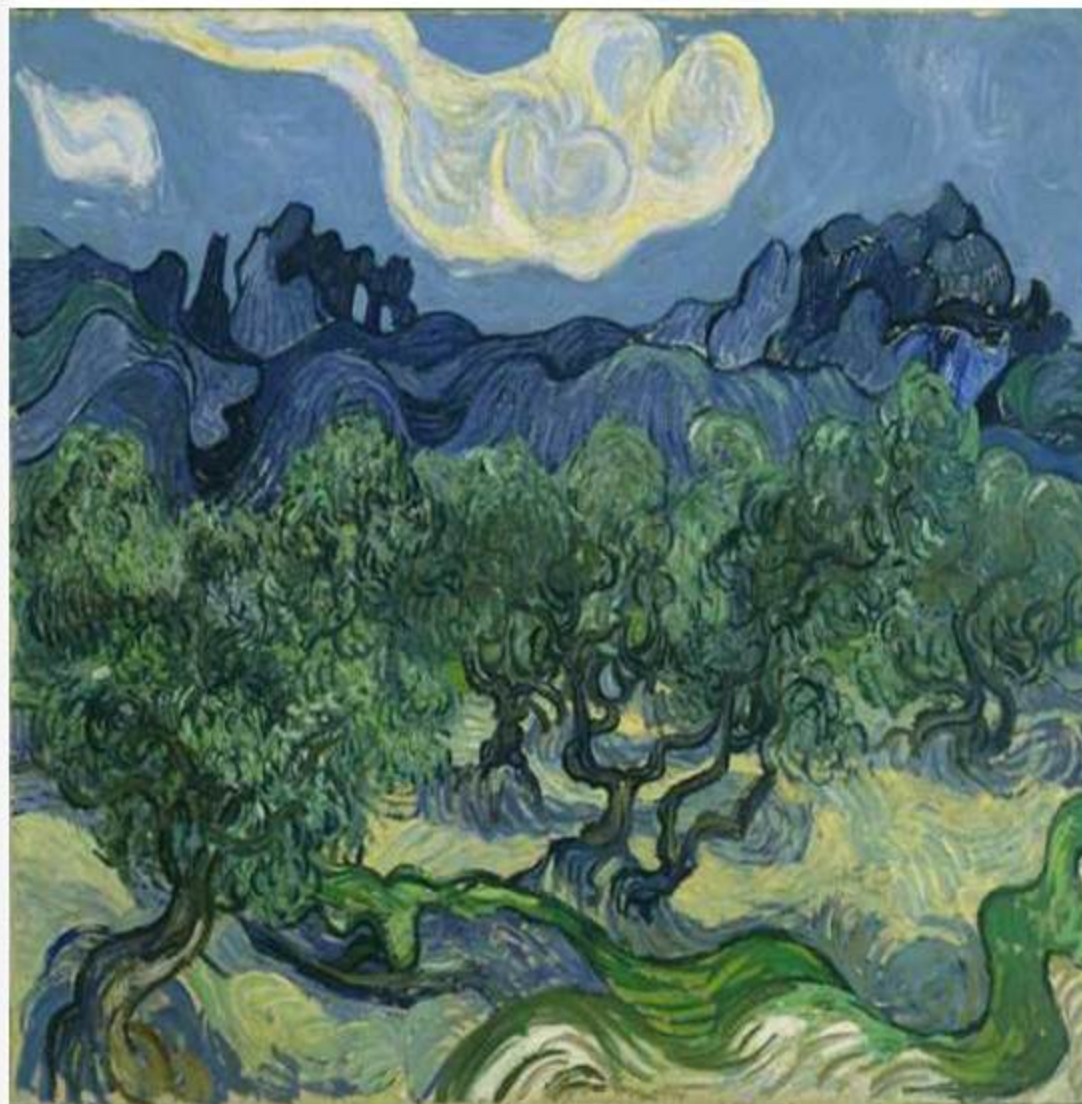
© Can Stock Photo - csp9260180

Krisztus az olajfák hegyén

Vincent van Gogh: Olajfák

Kék

- Az égbolt, a tenger színe, a megfoghatatlanság, a végtelenség, a transzcendencia szimbóluma.
- A görög mitológia tengeristene, Poszeidón (→[Neptunus](#)) a „Kékhaju Föld-övező”
- A britek csata előtt kékre festették magukat, hogy félelmetesebbnek, harciasabbnak tűnjenek.
- Az intellektus, az elmélkedés, a megnyugvás kifejezője, amely a képzelet és a szürrealitás világához is kapcsolódhat.
- Az égi istenekre utalva az emberfeletti, mennyei hatalom kifejezője, ebben az értelemben a földi szenvedélyeket jelző vörös ellentéte.
- A keresztény szimbolikában az angyalok, valamint Szűz Mária színe. (Van Eyck fivérek genti oltárának *Szűz Mária*-táblája)
- A romantika korában elsősorban az Eszmény, az emberi vágyak szimbóluma (Novalis: *Heinrich von Ofterdingen*; Maeterlinck: *A kék madár*)
- A világi uralkodók színeként hatalmuk égi eredetére utal.
- Míg a nappali ég vakító kékje-azúr- maszkulin jelentésű, addig az éjszaka sötétkékje a feminin princípiumra utal.

Baranyi Ferenc: A kék madár

A mesebeli madarat
elfogjuk olykor, hogy utána
úgy dönthessünk: legyen szabad.
S szorosan az ablakhoz állva
eresztjük el a messzi ég
felé, mely húzza ismerősen -
s akkor a madár színe kék.
Csak akkor. Mindig eltűnőben.
Nincs más, csak ez a pillanat,
mely tollait kézzel befűjja,
hiszen pihén átszalad
a sugárzó mennybolt azúrja
és hiteli, hogy élni szép:
van Kék Madár, mely visszaszállhat!
S engedek én is kicsikét
az illúzió igazának,
hisz ez a szárnyalás visz el
a boldogsághoz, mert iránya
cikkcakkos, tört íveivel
ráröpteti szemünk a fákra,
s meglátjuk végre a csodát,
mit addig is kínált az ablak:
zöldellnek, zöldellnek a fák!

Bongyi

Szűz Mária kék palástja

Indigó=lila

- A mértékletesség színe.
- Egyensúly a föld és ég között (a hajnali és az esti ég színe), az értelem és a vágy, a bölcsesség és az érzelmek között.
- Jelenthet intelligenciát, tudást, vallási áhítatot, szentséget, alázatosságot, bűnbánatot, fájdalmat, nosztalgiát.
- A rómaiaknál Jupiterhez kapcsolódik.
- A kereszténységben a papi törvények, az autoritás, az igazság, a böjt, a szomorúság és a várakozás kifejezője.
- Bűnbánó Szt. Mária Magdolnának és Krisztus ruhájának a színe (id. Dirk Bouts: *Krisztus elfogatása*, 1460)
- Passió-szimbólum; a középkori ábrázolásokon Jézus a Golgotára menet látható lila öltözetben (Bosch: *A keresztség*, 1515–1516)
- A papság a nagyböjt és az advent ideje alatt lila ruhát ölt, nagyböjtben az oltárokat és feszületeket lila leplekkel takarják le.

Bosch: *A keresztvitel*

Ibolya

- A rejtett erény és a szépség jelképe.
- Mivel egyike az első tavaszi virágoknak, a görögöknél a föld újjáéledésének szimbóluma → Perszephoné elrablásának helyén ibolyák fakadtak.
- Adónisz virága; a rómaiak sírokat díszítettek vele.
- A Kübeléről és Attiszról szóló mítosz szerint a megcsonkított → Attisz kicsorduló véréből ibolyák nőttek, amelyek az élet s a tavasz visszatérésének szimbólumai lettek.
- A keresztény szimbolikában illata és → lila színe miatt vált az alázatosság kifejezőjévé, → Szűz Mária egyik attribútumává. Jelölheti az Isten fiának alázatát is, aki emberi alakot öltött, hogy megválthassa a világot, valamint utalhat szenvedéseire és mennyei királyságára is a → háromkirályok imádása, a gyermek Krisztus és Szűz Mária ábrázolásain szerepel, ill. néha Krisztus keresztféjében is megjelenik.
- A középkorban gyógyító és mágikus hatást tulajdonítottak neki. Koszorúba fonva fejfájás és részegség elleni szerként használták.
- A provanszál trubadúrköltészetben a hűség jelképe.

A virág

...???!!!

■ Létem ha végleg lemerült
ki imád tücsök-hegedűt?
Lángot ki lehel deres ágra?
Ki feszül föl a szivárványra?
Lágy hantu mezővé a szikla-
csípőket ki öleli sírva?
Ki becéz falban megeredt
hajakat, verőereket?
S dúlt hiteknek kicsoda állít
káromkodásból katedrálist?
Létem ha végleg lemerült,
ki rettentí a keselyűt!
S ki viszi át fogában tartva
a Szerelmet a túlsó partra!